

Bernal, 10 de febrer de 1993

Sr.
Avel·lí Artís-Gener
Borrell, 97 - 3er. 3a.
08015 Barcelona

Estimat amic,

no cal dir com m'adelito rememorant (juntament amb la meva muller) els sopars a casa d'en Ricard Salvat, per bé que, lamentablement, la darrera vegada la Isabel no hi era!

I, ara, acabo de llegir el tercer volum de les vostres memòries, Viure i veure, i he arribat a les darreres pàgines amb els ulls enllorats, en reviu amb vós la tornada a la terra, a la pàtria...

I, en un moment donat, a "Els ulls a babord", torneu a veure la vostra mare asseguda a la platja, que us cridava: "Pentina't! Sembles un atorrant!" i aleshores us demaneu d'on havia tret la vostra mare aquell mot. És possible que conegueu el significat de la paraula, si bé no sabeu on l'havia sentida la vostra mare. Segurament, algun català retornat de l'Argentina la devia utilitzar, tot "catalanitzant" un mot lunfardo: atorrante. Els catalans que vivim a l'Argentina solem fer-les, aquestes catalanitzacions. Per exemple, del "colectivo" (l'autobús), en diem el "col·lectiu", i més d'un diu també atorrant! El Breve diccionario de lunfardo, de José Gobello i Luciano Payet, defineix el mot Atorrante, així: "de atorrar (que vol dir dormir): Individuo sin ocupación ni domicilio que vive mendigando. A fines del siglo pasado pernoctaban esos individuos en los caños que debieran servir, y no sirven, para las obras de salubridad abandonados" (Carlos Ma. Ocantos) "Diuen que aquests "caños", que eren de ciment i d'un parell de metres de diàmetre, portaven pintat el nom del fabricant, que era "Torrant" o "Torrent", i d'aquí derivaria el mot atorrar i atorrante. Com a adjectiu, és: "vago, ocioso. 2 Inescrupuloso, de mala entraña. 3 Dícese de los individuos y las cosas de apariencia pobre y deslucida. 4 El femenino se aplica a la mujer de vida airada." Actualment, se sol dir a les criatures, de manera afectuosa, per indicar que són una mica "bandarres". Gràcies per aquestes pàgines tan admirables!
Records